

UNIVERZITET U BANJOJ LUCI
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

Bulevar Petra Bojovića 1A, Banja Luka, Republika Srpska / BiH
Tel: +387 (0)51 304 001, 304 006, 304 013, 304 017, 304 029
Faks: +387 (0)51 304 032 E-mail: idi@fpnbl.org <http://idi.fpnbl.org>

Uloga sistema socijalne zaštite u smanjenju rizika od katastrofe

Sarajevo, 23. novembar 2016. godine

mr Draško Gajić

Socijalna zaštita:

- ❑ U savremenim društvima socijalna zaštita je značajan dio socijalne politike i predstavlja **organizovan sistem socijalne sigurnosti** pojedinaca i porodica koji nisu u stanju da sopstvenim radom obezbjede ni minimum životnih uslova.
-

Elementarne nepogode u kontekstu socijalne zaštite

- ❑ Elementarne nepogode (prirodne katastrofe) pored uništavanja materijalnih dobara i razaranja okoline donose pogoršavanje ukupne sigurnosti stanovništva.
 - ❑ Često je takvo stanje praćeno iznenadnim gubitkom osnovnih životnih resursa (mjesto stanovanja, zalihamo hrane i vode, ekonomske moći) i gubitkom emocionalne i psihološke stabilnosti te gubitkom socijalne podrške.
-

Socijalna zaštita u kontekstu elementarnih nepogoda

- ❑ **Uloga sistema socijalne zaštite** je da to ne dozvoli i da svojim resursima i mjerama odgovori na takva stanja, te da zajedno sa drugim sistemima zaštiti, **osigura neophodnu podršku i obezbijedi im socijalnu sigurnost.**
 - ❑ Kao osnovna ustanova socijalne zaštite na nivou lokalne zajednice, i kao takva, najpozvanija institucija sistema, **Centar za socijalni rad treba da pripremi:**
 - **plan socijalne podrške,**
 - **način koordinacije**
 - **plan i projekciju resursa za djelovanje u slučajevima elementarnih nepogoda.**
-

Djelovanje sistema socijalne zaštite - iskustva

-
- ❑ Iskustva iz 204. godine pokazala su niz slabosti socijalne zaštite u sistemu zaštite i spasavanja i velike razlike u organizovanju i reagovanju različitih institucija (ne)uvezanih u sistem zaštite i spasavanja;
 - ❑ Csr su pravna lica koja su dužna da uspostave vlastitu organizaciju za sprovođenje aktivnosti, obezbjede obuku i sprovedu pripreme za djelovanje u slučaju vanredne situacije
-

Djelovanje sistema socijalne zaštite - iskustva

- Prikupljeni podaci i analizirana iskustva pokazala su da :
 - 1) Da nisu posjedovali planove zaštite i spasavanja
 - 2) Centri za socijalni rad nisu bili pripremljeni i obučeni za djelovanje u novonastalim prilikama
 - 3) Da u značajnom broju situacija i lokacija nisu jasno razumijevali svoju ulogu, mandat, poslove za koje su nadležni, što ih je značajno usporavalo i stavljalo u poziciju „negativnog suda javnosti“
-

Djelovanje sistema socijalne zaštite - potrebe

- ❑ Pouke nakon poplava 2014. godine:
 - Potreba razvoja aktivnosti s ciljem analize iskustava i izučavanja problema
 - Potrebe za podizanjem stručnih kapaciteta i pružanjem podrške u centrima za socijalni rad i drugim ustanovama socijalne zaštite, kako bi podigli svoje ukupne kapacitete s ciljem adekvatne i potpunije pripreme i sposobnosti za planiran sistemski pristup u stručnom i institucionalnom djelovanju u vanrednim situacijama.
-

Djelovanje sistema socijalne zaštite – orijentacija prioritetnih aktivnosti

-
- ❑ Analiza i upoznavanje sa normativnom dimenzijom, mandatom, misijom i ulogama drugih institucija i subjekata uvezanih u sistem zaštite i spasavanja
 - ❑ (Strateško) planiranje i upravljanje u kriznim situacijama (krizni menadžment)
 - ❑ **Sistemska pozicioniranje u domenu normativne, institucionalne i profesionalne dimenzije za plansko djelovanje u vanrednim situacijama**
-

Priručnik za djelovanje centara za socijalni rad u vanrednim situacijama izazvanim prirodnim nesrećama – sadržaj:

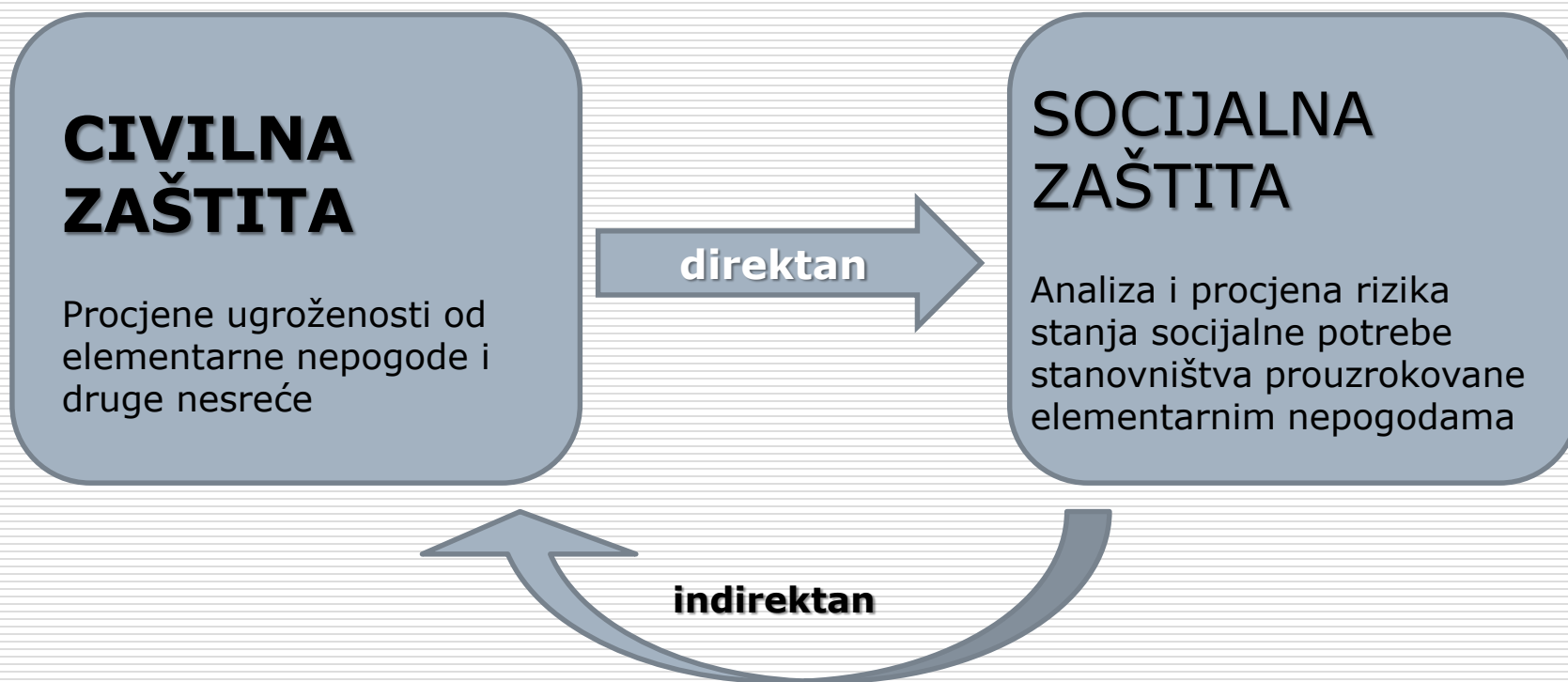
-
- 1) OKVIR DJELOVANJA CSR-A U VANREDNIM SITUACIJAMA
 - 2) PRIPREMA CSR-A ZA DJELOVANJE U VANREDNIM SITUACIJAMA
 - 3) DJELOVANJE CSR-A U VANREDNOJ SITUACIJI
 - 4) DJELOVANJE CSR-A NAKON VANREDNE SITUACIJE (FAZA REHABILITACIJE)
 - 5) MONITORING I EVALUACIJA
 - 6) KOMUNIKACIJA U VANREDNOJ SITUACIJI
-

Gdje su osnove djelovanja Socijalne zaštite i Centra za socijalni rad u elementarnim nepogodama?

- ❑ Član 23. **Zakona o zaštiti i spasavanju** u vanrednim situacijama govori o obaveznosti pravnih lica da izrade procjenu i plan djelovanja u vanrednim situacijama.

 - ❑ Član 17. i 18. **Zakona o socijalnoj zaštiti** definiše da, pored ostalih korisnici mjera socijalne zaštite mogu biti i lica koja se nađu u stanju socijalne potrebe zbog posljedica elementarne nepogode.
-

PROCJENA UGROŽENOSTI I SOCIJALNA ZAŠTITA – (odnos Civilne zaštite i socijalne zaštite)

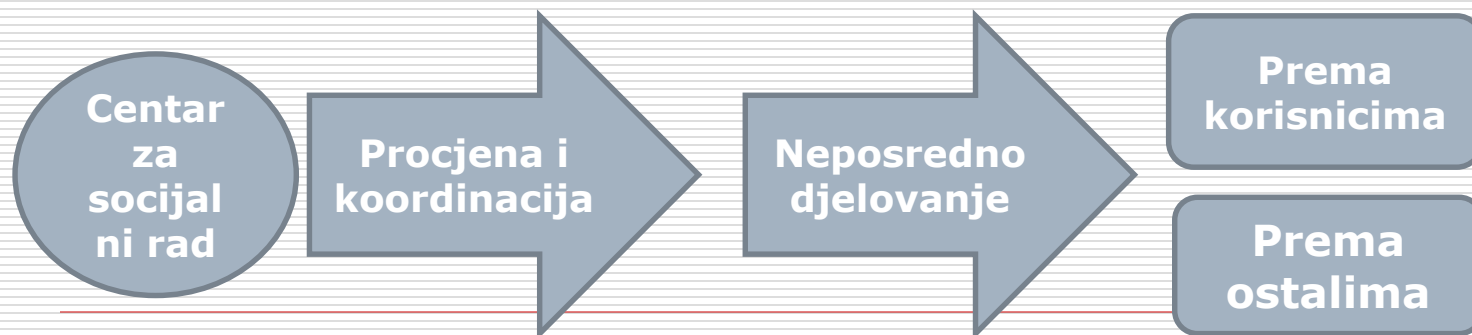

- ❑ **Procjena rizika** se odnosi na analizu stanja mogućih socijalnih potreba stanovništva izazvanih elementarnim nepogodama.
 - ❑ Ona se radi na osnovu **nivoa osjetljivosti korisničkih grupe** na rizike socijalne ugroženosti prouzrokovane prirodnim nesrećama.
 - ❑ Posebna pažnja se posvećuje specifičnostima **ukupnog socijalnog stanja** pojedinih korisničkih grupa.
-

Koje korisničke grupe su u fokusu interesovanja?

- djeca (različite grupe)
 - stari
 - lica sa invaliditetom
 - lica smještena u kolektivnom stanovanju
 - nepokretna lica
 - samačka domaćinstva
 - višečlane porodice
-

Kako razumjeti djelovanje socijalne zaštite / Centra za socijalni rad

Priručnik za djelovanje centara za socijalni rad u vanrednim situacijama izazvanim prirodnim nesrećama – PILOTIRANJE

- ☐ Domaljevac
 - ☐ Šamac
 - ☐ Doboj
 - ☐ Maglaj
-

Situaciona analiza sa procjenom rizika

1. Uvod
 2. Opšte karakteristike opštine – grada
 3. Organizacija socijalne zaštite
 4. Korisnici sistema socijalne zaštite
 5. Procjena ugroženosti (CZ)
 6. Procjena rizika stanja socijalne potrebe
 7. Procjena ugroženosti materijalnih dobara Centra
 8. Iskustvo 2014
-

Procjena rizika stanje socijalne potrebe

- A. PROCJENA POTREBA I SOCIJALNIH RIZIKA**
izazvanih elementarnim nepogodama za korisnike
sistema socijalne zaštite

 - B. PROCJENA mogućnosti djelovanja centra**
prema stanju socijalne potrebe korisnika
prouzrokovanih elementarnim nepogodama
-

Plan djelovanja u vanrednoj situaciji

- 1) Uvod
 - 2) Osnovni nalazi iz procjene rizika i stanja socijalne potrebe prouzrokovane elementarnim nepogodama
 - 3) Plan djelovanja unutar CSR-a u vanrednim situacijama
 - 4) Plan djelovanja CSR-a prema stanovništvu u vanrednim situacijama
 - 5) Komunikacija u vanrednoj situaciji
 - 6) Monitoring i evaluacija djelovanja CSR-a u vanrednoj situaciji
-

Hvala !

www.idi.fpn.org

- ❑ **Telefon:**
 - ❑ +387 (0)51 304 001 (*lokal 210 i lokal112*)
 - ❑ **Faks:**
 - ❑ +387 (0)51 304 032
 - ❑ **e-mail:**
 - ❑ idi@fpnbl.org
-